

DEN ENTOMOLOGISKA FÖRENINGENS I STOCKHOLM VINTERSAMMANKOMST

DEN 24 FEBRUARI 1894.

Denna sammankomst ägde rum såsom vanligt å Hôtel Phoenix. Emedan Föreningens ordinarie ordförande, professor SANDAHL, till följd af sjukdom (influenta) icke ännu kunde lämna sina rum, öfvertogs ordförandeskapet af den äldste närvarande styrelseledamoten, statsentomologen LAMPA.

Ordföranden anmälde, att Föreningen förlorat en af sina stiftande ledamöter, lektor JACOB SPÅNGBERG, hvilken den 12 februari afled i Stockholm efter någon tids sjukdom. Han omfattade städse med varmt intresse Föreningens angelägenheter och utvecklade till dess fromma en betydlig verksamhet, särskildt under de 10 första åren såsom redaktör af dess tidskrift. Styrelsen hade ombestyrt, att vid hans jordafärd en minneskrans från Föreningen blef såsom gård af vänskap och erkänsla lagd på hans kista. Vidare anmälde, att till ledamöter i Föreningen invalts filosofie kandidaten OSSIAN BILLBERG (adr. Stockholm) och docenten d:r ERNST LEOPOLD LJUNGSTRÖM (Lund) på anmälan af konservator ROTH och inspektör LYTTKENS samt likaledes hr FR. OSKAR SELVIG (Göteborg).

Därefter upplästes revisorernas berättelse om verkställd granskning af Föreningens räkenskaper och förvaltningen för öfrigt, hvarefter fullständig ansvarsfrihet för det förflutna året beviljades.

På förslag af styrelsen beslöt Föreningen att äfven detta år anslå 60 kr. att efter styrelsens bepröfvande användas till ett »entomologiskt vandringsstipendium» åt någon skolyngling för att lifva hågen för entomologiens studium vid våra högre allmänna läroverk.

Enär under förlidet år, ehuru för sent att då lämpligen kunna utdelas, för samma ändamål 50 kr. blifvit af fru SIGNE NORDEN-

SKJÖLD på Virqvarn ställde till professor SANDAHLs disposition, kunna således detta år två sådana stipendier utdelas. Med allra största glädje och tacksamhet har styrelsen emottagit det af fru SIGNE NORDENSKJÖLD skänkta entomologiska vandringsstipendiet för detta år och vågar uttala den ödmjuka förhoppningen, att det möjligen måtte finnas ädla gynnare af naturvetenskaperna, särskildt af entomologien, hvilka vilja följa det vackra föredöme, som fru SIGNE NORDENSKJÖLD gifvit till båtnad och gagn för studiet af insektvärlden, som så mäktigt ingriper i landtmannens, skogodlarens och många andras ekonomi. Från Föreningens stipendiat under förlidet år, hr OSKAR NORÉN, har inkommit redogörelse rörande hans undersökningar af Hunnebergs fjärilfauna, hvarom p. a. st. närmare meddelas.

Vidare upplästes en skrifvelse från professor SANDAHL, hvori han på grund af vacklande hälsa och många ansträngande göromål afsade sig den befattning såsom Föreningens skattmästare, hvilken han allt ifrån Föreningens stiftande innehaft. Sedan ordföranden i anledning däraf erinrat om den stora förbindelse, hvori Föreningen äfven i detta hänseende stode till professor SANDAHL, äfvensom huru han under de första, i ekonomiskt afseende bekymmersamma åren af Föreningens verksamhet med icke obetydlig uppoffring af egna medel lämnat den samma en kraftig hjälp, beslöt Föreningen, att uttrycken af dess djupa tacksamhet skulle af ordföranden i en skriftlig adress till professor SANDAHL framföras.

Ordföranden tillkännagaf sedan, att till skattmästare efter professor SANDAHL hade af styrelsen utsetts byråchefen MEVES.

Föreningen öfvergick sedan till de vetenskapliga förhandlingarna, och därvid höll byråchefen MEVES först ett föredrag »om föränderligheten hos *Argynnis Apherape*».

Han uppvisade, att denna dagfjäril uppträder under så många och så olika variationer, hvar och en omfattande flera aberrationer, att den, som blott kände de extrema formerna, lätt kunde förledas till att utan tvekan uppställa dem såsom skilda arter. Föredraget belystes genom förevisande af ett urval (40 à 50 stycken) ur hans samling af denna art, hvarjämte han efter en i stor skala utförd teckning af fjärilen demonstrerade de lagar, som förändringarna synas följa.

Vidare förevisade han ett på Skarpö nära Vaxholm i somras taget, alldeles oskadadt exemplar af en afart, v. *rossica*, af ett nattfly, *Agrotis islandica*, hvaraf hufvudformen är känd från Island, Labrador och Grönland samt den nämnda afarten från Sibirien, medan ingendera förut anträffats i Sverige.

Ordföranden meddelade därefter, att han på begäran, som framställdes af en Föreningsledamot i Finland, öfversändt dels en redogörelse för den ställning, som frågan om upprättandet af en försöksstation för praktisk entomologi för närvarande intager i Sverige, dels afskrifter af de officiella inlagor och utlåtanden, som i anledning af denna fråga förekommit. Det förefunnes skäl att tro, att en inflytelserik medlem af finska landtdagen snart skulle där väcka förslag om en sådan stations upprättande i Finland. — Vidare meddelades, att Sveriges och Norges minister i Petersburg hade med välvilligt tillmötesgående af en framställd önskan vändt sig till vederbörande ministerium därstädes med begäran om upplysning rörande de åtgärder, som i Ryssland vidtagits för skadeinsekternas bekämpande. I anledning häraf hade för några få dagar sedan till Föreningen anländt dels ett antal böcker i ämnet, hvilka likväl voro affattade på ryska språket, hvadan man ännu ej hunnit taga kännedom om deras innehåll, dels en längre skriftlig rapport på tyska språket. Att här närmare redogöra för detta intressanta aktstycke skulle föra för långt. Nu må endast nämnas, att i Ryssland verkas för ändamålet genom flera fast anställda entomologer och genom särskilda permanenta institutioner, hvilka hafva till åliggande att på ort och ställe undersöka insekthärjningarna samt utarbета och utföra planer till skadeinsekternas bekämpande, samt genom tillfälliga undersökningskommisioner och äfven på andra sätt. Någon försöksstation finnes visserligen icke ännu, men ryska regeringen lär anse, att de hittills träffade åtgärderna visst icke äro tillräckliga, samt hafva för afsikt att låta frågan om skadeinsekterna fullt ut röna den behandling, som sakens vikt kräfver.

Jägmästaren WERMELIN lämnade sedan ett meddelande om en skadeinsekt på ek. Under sina entomologiska exkursioner i Stockholmstrakten sistförflutna sommar iakttog han, att redan under högsommaren å ekarna bladen på de yttre grenskotten vissnat och antingen gulnade qvarsutto på träden eller voro nedfallna

på marken. Vid undersökningen rörande orsaken till detta förhållande befanns, att skadan å träden föröfvats af en liten fjärillarv, hvilken från yttersta ändan af grenskotten ätit sig in i mårgen och åstadkommit, att, så långt larvgångarna sträckte sig, grenskotten med å dem befintliga blad — vanligen de 4 eller 5 ytterst sittande — vissnat. Då den fullbildade fjäriln, hvilkens flygtid inträffar först under augusti månad, framkommit, visade den sig vara *Poecilia nivea* HAW. (*lepidella* ZELL.), tillhörande Tineidernas grupp. Denna fjärilart är förut känd jämväl hos oss, men rörande dess lefnadssätt uppgifves i faunistiska arbeten, att larven lefver på eklaf, och han har således icke förut iakttagits såsom skadedjur. Att emellertid larven i fråga icke saknar betydelse såsom skadedjur, torde framgå däraf, att endast ett fåtal ekar i Stockholms omnejd under sistlidna sommar gått fria för denna insekts angrepp. På en del ekar kunde de skadade skotten räknas i tusental. — Larver, puppor, fjärilar och angripna grenskott förevisades.

Med anledning af detta meddelande nämnde professor AURIVILLIUS, att han iakttagit, att en annan Tineid, *Prays curtisellus* DON., på dylikt sätt angriper ask.

Sedermera meddelade kassören HOFGREN, att han ur ett från utlandet till Sverige inkommet parti spannmål erhållit en förut för vårt land okänd skadeinsekt. Den 10 sistlidne januari plockade han därur åtskilliga larver, som lades i en ask med hvetemjöl, och redan efter en dag hade de genomspunnit mjölet till en sammanhängande massa. Den 2 febr. erhöles därur en fjäril, som befanns vara en för Sverige ny Pyralid, *Ephestia Kühniella* ZELL. Arten beskrefs 1879 af professor ZELLER, hvilken 1877 erhållit den från professor KÜHN, som berättat, att arten åstadkommit stor skada i en kvarn, hvari förmalts amerikanskt hvete. Enligt denna uppgift synes således arten vara invandrad från Amerika till Europa, men enligt andra uppgifter skall den hafva kommit från Medelhafsländerna. Säkert är, att den ej var känd i Europa 1871, då STAUDINGER utgaf sin katalog. Den skada, som detta mjölmott förorsakar, består däri, att larven lefver af mjölet och förvandlar det till en filtartad massa samt med sin väf tilltapper mjölsiktarna, så att dessa till slut blifva obrukbara. Det har händt, att kvarnägare därigenom tvungits att sluta mala,

och att en fullständig rengöring blifvit nödvändig; ibland har till och med enda sättet att blifva af med denna snyltgäst varit att bränna den angripna delen af kvarnen. — Larver, puppor, fjärilar och prof på det förstörda mjölet förevisades.

Slutligen förevisade kapten GRILL larver, puppor och fullbildade exemplar af en skalbagge, *Tribolium confusum*, erhållna från samma håll som förenämnda mjölmott.

S. Nordström.

Revisionsberättelse för år 1893.

Undertecknade, som vid Entomologiska Föreningens sammanträde den 14 sistlidne december utsågos att revidera räkenskaperna för år 1893, få efter verkställt uppdrag afgifva följande berättelse.

A. F. REGNELLS fond och P. F. WAHLBERGS fond, hvilkas räntor öfverförts till Allmänna kassan, hade under året icke vunnit någon förökning samt utgjorde hvardera 2,000 kronor.

Ständiga Ledamöters fond, hvarifrån räntan äfven öfverförts till Allmänna kassan, hade under året vunnit en förökning af 200 kr., i det att två nya ständiga ledamöter tillkommit. Den utgjorde vid årets slut 2,000 kronor.

OSKAR SANDAHL'S fond, hvarifrån räntan likaledes öfverförts till Allmänna kassan, hade under året vunnit en förökning af 407 kr. 50 öre genom öfverföring från Allmänna kassans behållning (300 kr.) samt genom gåfvor af sällskapet »Fauna» (50 kr.), statsentomologen LAMPA (50 kr.) och byråchefen MEVES (7 kr. 50 öre). Den utgjorde vid årets slut 3,215 kr. 50 öre.

Af det sagda framgår att de fyra förenämnda fonderna vid årets slut tillsammans utgjorde 9,215 kr. 50 öre.

Ställningen i Allmänna kassan utvisas af följande öfversikt:

Debet.

Behållning från 1892	394: 93
<i>Inkomster:</i>	
Under året influtna årsavgifter: 294 st. för 1893 à 6 kr.	1,764: —
Räntor från förenämnda 4 fonder	427: 25
Statsanslag för utgifvandet af »Uppsatser i praktisk entomologi»	1,000: —
Behållning å försålda exemplar af Tidskriften, Uppsatser i praktisk entomologi och GRILLS Ordbok	329: 45
Försålda separater ur biblioteket	37: 70
Diverse	3: —
	<hr/>
	Transport 3,956: 33

	Transport 3,956: 33	
Till ett entomologiskt vandringsstipendium: Gåfva af Fru SIGNE NORDENSKJÖLD på Wirqvarn (50 kr.) med därå upp- lupen ränta (1 kr.)		51: —
	<u>Summa 4,007: 33</u>	

Kredit.

Utgifter:

Af Behållning vid årets början öfverfördt till OSKAR SANDAHLS fond		300: —
För framställandet af årg. 1893 af tidskriften och af häftet 3 af »Uppsatser i praktisk entomologi»: Tryckning, papper och häftning.....	1,453: 29	
Illustrationer	658: 25	
Författarearfvode (hvaraf 50 kr. skänkts till OSKAR SANDAHLS fond).....	187: 50	
Renskrifning (hvaraf 7 kr. 50 öre skänkts till OSKAR SANDAHLS fond).....	10: 50	2,309: 54
Utsändning af tidskriften till in- och utlandet	233: 23	
För biblioteket (2 nya bokskåp, bokinköp, inbindning och bokfrakter).....	452: 70	
För sammankomsterna	69: 40	
För Föreningens entomologiska vandringsstipendium: Stipendiet.....	60: —	
Tryckning af cirkulär och porto	8: 30	68: 30
Diverse		74: 50

Behållning till 1894:

Fru SIGNE NORDENSKJÖLDS entomologiska vandrings- stipendium med ränta.....	51: —	
Till Styrelsens disposition	448: 66	499: 66
	<u>Summa 4,007: 33</u>	

Det statsbidrag, hvaraf Föreningen äfven under 1893 varit i åtnjutande, har möjliggjort dels utgifvandet af det häfte af »Uppsatser i praktisk entomologi», som utgjort ett villkor för detta bidrag, dels, enär detta häftes innehåll äfven influtit i tidskriften, framställandet af en särdeles värderik årgång, på hvilken kunnat påkostas mera i illustrationsväg än eljest varit förhållandet.

Såsom nyss lämnade redogörelse för allmänna kassans ställning utvisar, förefanns vid årets början, efter frånräknande af de till OSKAR SANDAHLS fond öfverförda 300 kr., en behållning af 94 kr. 93 öre samt vid årets slut en behållning af 448 kr. 66 öre, hvadan kassans ställning förbättrats med 353 kr. 73 öre. Om man äfven medräknar de 607 kr. 50 öre, hvarmed Föreningens räntebärande fonder under året vuxit, finner man ställningen vara i sin helhet

förbättrad med icke mindre än 961 kr. 23 öre, hvaraf 107 kr. 50 öre i gåfvomedel.

Antalet ledamöter uppgick vid slutet af år 1893, förutom 5 hedersledamöter och 15 ständiga, till 335, hvaraf 320 betalande. Af sagda 335 voro 292 svenskar, 14 norrmän, 11 finnar, 6 danskar och 12 från utlandet.

Såsom behållning vid årets slut förefinnas, ehuru ej af oss inräknade i föregående räkenskapsöfversikt, restupplagorna af Föreningens publikationer samt för försäljning afsedda separater ur biblioteket.

Föreningens säkerhetshandlingar hafva af oss inventerats och befunnits vara i vederbörligt skick samt öfverensstämma med de i Styrelsens protokoller därom antecknade beslut. Räkenskaperna äro i god ordning och med tillhörande verifikationer försedda, hvadan vi på grund af sålunda verkställd granskning tillstyrka Entomologiska Föreningen att bevilja Styrelsen full ansvarfrihet för dess förvaltning under år 1893. Därjemte få vi, på grund af tagen kännedom om Styrelsens verksamhet, med synnerligt nöje framhålla, hurusom Föreningens arbetschef och Styrelsen i dess helhet med samma oförtrutna och uppoffrande nit, som förut, vårdat Föreningens angelägenheter.

Stockholm den 23 februari 1894.

H. G. O. Enell.

Simon Nordström.

Tallspinnaren (*Lasiocampa Pini* LIN.). Vid ett möte af franska entomologiska sällskapet förliden oktober fäste Mr M. C. JOURDHEUILLE uppmärksamheten på denna spinnarens utomordentliga förökning i Seinedalen, hvarest den först under senare år blifvit anmärkt. Larverna anföllo icke allenast äldre, utan äfven yngre träd och förstörde helt och hållet en del af de sistnämnda. Han förevisade en kvist af tall (*Pinus Sylvestris*) på hvilken ej mindre än 14 larver hade spunnit kokonger, fästade tätt intill hvarandra.

S. L.

